

Universitätsbibliothek Wuppertal

**Demosthenis Et Aeschinis, Principum Græciæ Oratorum
Opera**

Demosthenes

Aureliae Allobrogum, 1607

Orationis Pro Megalopitis enarratio

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

<urn:nbn:de:hbz:468-1-1565>

Vtrique mihi errare videntur, Athenienses? Athenienses ad Mantineam iuuerunt Lacedæmonios: qui post id bellum, quum inducas haberent cum eis, Megalopolim ab Arcadibus, sociis eo tempore Thebanorum, ad se infestandos conditum oppugnat. Arcades, occupatis Thebanis Phocico bello: ad Athenienses confugiunt, societatem expentes. Veniunt & à Lacedæmoniis legati, postulantes, sc̄ vt socios iuuari potius. Deliberatur. Difficilis igitur est oratori h̄ec oratio. Nam & his, qui paulo ante hostes fuerant, patrocinari & Lacedæmoniis sociis aduersari, non est expeditum: cū sit admodum graue repellere socios, & aduertire hostes. Præterquam enim quod res absurdā est, maximam reipublicæ infamiam quoque parit. Bifariam etiam ei esse periculōsum videtur, & conseruare hostium Thebanorum socios, & insuper socios Lacedæmonios alienare, quibus paulo p̄st ad bellum Thebanum de Oropo indigebunt. Sed tamen viam inuenit, qua nec Lacedæmonios offendere videatur & Arcades conciliet, & Thebanorum opes non augeat, conseruandis illorum sociis. Etenim & hoc unum quiddā ex difficilimis est, quod videtur Thebanorum socios sua suasione augere. Q̄o pacto igitur horum quæque facit? Delruit Lacedæmonios, destruit Thebanos, dum nec illos crescere sinit, & Thebanorum societatem Athenas transfert. Ne verò gratificari Arcadibus videatur, orationem suam ita temperat, vt nusquam propendeat ad Megalopolitas: nec illorum spectet commodum, cum odio Lacedæmoniorum: neque etiam accusat Spartanos: sed tanquam alienæ personæ propositæ sint, tam Lacedæmoniorum quam Arcadicæ ciuitatis: minimè quidem id facit, vt pro alterutris societatem postulantibus, verba facere videatur, sed utilitatem & commodum Reipublicæ intuetur, solita tractatione utens. Tali enim ratione usus est etiam in Philippica quinta, & in oratione de Chersoneso, dum semper bonum publicum venatur, non priuatam cuiusquam utilitatem, propter quem oratio instituitur, spectat. Primum igitur caput est in hac oratione, utilitas. Sumit autem confirmationes à facultate, afferens, esse è Republica, vt Lacedæmonij & Thebani sint infirmi. Cuius rei nunc detur occasio, si & in Bœotia sint vrbes instauranda, & Lacedæmoniis potestas augendarum virium adimitur. Ac illud quidem de initiauratione Bœotia hic præposuit, probabilitéque implicuit, & confertim aduersus cogitationem, quæ molesta erat auditoribus opposuit: At augebuntur Thebanorum opes, conseruatis Arcadibus, sed illo in propositione reliquo: & Arcadum probatione ad occasionem referuata, eam paulo p̄st probabit, cum aduersus ipsam objectionem decertabit: & sola in partem de Lacedæmoniis probauit, non expedire vt illis detur crescendi locus: idque probat à pari per inuersionem. Cum enim sententia esset, At firmabuntur Thebani, quod non expedit: subiicit ex pari inuersione. Ne Lacedæmonios quidem crescere expedit.

Θεσιν ἀγωνίζηται, καὶ τὸ κῆλα λακεδαιμονίους ἀπέδειχε μόνον, ὡς οἱ συμφέρει^{*} συγχωρεῖσθαι θύμεσται μεγάλεσι· καὶ ταῖς δὲ ταῖς ἐξιστάζονται κῆλα αὐτιστροφικές· ἐπειδὴ γὰρ οὐκ εἴναι λαῖ, ἀλλ᾽ ιχνεύει θύμοστα ταῦθα[†] οὐ συμφέρει· ἐπήγειρον δὲ τὰς ὑβρίστας τὸ αὐτιστρόφον. οὐδὲν γάρ λακεδαιμονίους αἰξηθεῖναγ συμφέρει.

τὸ δὲ χρῆμα τὸ οὐδὲν αἰδεῖσσιν, τοῦ φυλήσιον τῷ καταρχάς
εἰ τοι τέχνης λεπτίλεω μὴ τῶν τεχνίτων ἀειόδοι οὐ γὰρ
ἐμένει γένεται εἰπεῖν. οὐ τοι τὸν ζότον, ἀντὶ τούτους
ἀφείλετο τὸ θεραπεῖν, εἰ τεχνίτων στόμιζεν οὐ τοι τῷ τον δημοσίῳ
αἴτιον γέγονται, μήτοιν εἴ τοι τὸ δωμάτιον ταῖς αυταῖς, εἰ τοι τούτοις
ληταῖ. ταῦτα ἐπί τα μάχην ἔχει τεχνές τὸ διπλούν
αἰπέστεν. τὸ γὰρ ὄρχωμέν τοι τελείων, οὐ μη πλαταῖαν οἰκι-
διον αἰθερεῖς γεγένηθαι τοις Επιβαίοις, τὸν αἰτιθέσθαι
τοι λύτος. οὐ γὰρ ἀπένει γένεται εἰπεῖν, διὸ πλατεῖαν ἔχει τὸ
κεφάλαιον, τηλι τυχούσσιν, ἀλλ’ οὐ πάσης δενότητος ἀ-
νάπλων. δέ γε γάρ τοι τούτην, καὶ καθαρεῖ τὸ τὸ Επιβαίων δι-
ναντι, καὶ τὸ μὲν αἴτιοθεντα λακεσται μονίσσις σωμάσησον.
αλλαγὴν δίσι, ταῦτα μὴ οὐτας ἔχειν διάστομην.

δεινὸν ἐπεργέσθαι οὐκ εἰ μακρινεῖς παρετούμενα ποιεῖσθαι
συμφέρειαν.) Διπλὸν τὸ συμφέρειον ταῦτων ἔλεγε τὸ αὐτό-
τεν, τὸ αἰχόν τον τὸ ἀποτον δεινοῦσαν. Εἰ τούτον γένεται
πηγερεῖται. Καὶ εἰτὴ οὐτὸς διμερής. ἐν μὲν γένει αὐτὸς μέ-
ρες ἀνθεκταμένος τὸ αἰχόν τὸ σύνον ἔσται, εἰ τούτοις θεωρητο-
οι οἱ ἐπολέμουσι. τὸ γένειον μέρος τὸ ἀπότον, εἰ λα-
σιτικάνοις πολεμήσουσιν εἰσγέμιμη φρότερον συνεμέ-
γοντο. Σάντις μὲν τὸ περιθέν μέρες ἔλυσε καὶ συνδρο-
μεῖς, μὲν ὅπερι αὐτὸς ὄμολογεῖ τὸ αἰχόν. Καὶ μεταλη-
φεῖται, οὐ τῷ μηδὲν αἰδίκονταν ἀλλα τῷ μη ποιεῖν τὰ
δίκαια βαλομένων, τούτον εἶται τὸ αἰχόν. Επιώπτεος γένειον
ἐπούλιμον τούτων, δῆλον τὸ περιφρενὸς εἴται τὸ ἀκόλουθον. Τὸ
γένειον, εἰ τούτοις αἰδίκοντοι λασιτικάμονοι, οὐκ αὖτις αἰχόν εἴται
τὸ γένειον μέρον. Τέλος μὲν τὸ φρότερον μέρες μετε-
βαῖται τὸ ἀπότον λύσιν αὐτὸν τῷ δίκαιῳ, οὐ συμφέρει τὸ
δίκαιον, ὅπερι αἰδίκοντοι λασιτικάμονοι, καὶ τὸ περιθέν εἰς τὴν
μόνον ἡδίκωμα, ἀποτον μὲν ὅμως δὲ οὐκ αὖτις εἴται συγχρ-
ημένη ἀλλως δικαιόων. εἰ δὲ στρατεύονται διπλαὶ μεσοτοινεῖς
ἀγκάρην θεωρεῖν μεσοτοινεῖς φύγει πειρόποιος, οὐδὲ εἰπο-
μένειν. μηδὲ τέλος συμφέρει. οὐ δέ αὖτις εἴται τῷ πό-
λει συμφέρει λασιτικάμονοις. εἰ ταῦτα τὰ συμφέρεντα
φέρεται, τίς εἴσαι περιπολεῖσθαι αρχῇ τῶν θεωρείων, πό-
τερον τὸ παρεγγυτα τοῦ μηδὲν οὔτε τοῦ μεσοτοινεῖον ἐμβάλλω-
σι; Τότε μὲν γένειον δέξουμεν δὲ διαλέγεσθαι τοῦ φύγον ποιεῖν.
τοῦ δέ, δῆλον τὸ δίκαιον. καὶ τοῦ διδώμενον θεωρηματικούν
τούτων τοῦ πολέμου τοῦ λύσεως πεπίπτει ταῦτα. Ηγένεται τὸ
δίκαιον καὶ τὸ συμφέρεντα λύσιν. διετέλεσθαι γένειον τὸ περι-
θέν τε διπλά τε μέροις ἔλαβεν οὐτίθεστις. εἰπειδή
τὸ φρότερον μὲν μύστητον εἴται τὸ κατὰ τὸν αἰχόν
οὖτεν τούτων θεωρεῖται λύσιν. Τὸ δέ διπλεῖται μέ-
ρος, αφορμὴν παρέχει διαβολῆς τὸ περισσώτερον λα-
σιτικάμονοις. ἐδέκεται οὐδὲ τῆς περιθένης, οὐδὲ δι αὐτῆς
δοκεῖ τὸ περισσώτερον μάχεσθαι την αὐτόδιτον την διπλή τον
συμφέροντος αὐλῆς οὐ λυσιτελεῖ αὐλωντις μάχλων περιθέ-
νη τὴν λασιτικάμονοις οὐδὲ δι αὐτῆς συμβοστώσουσιν ω-
στού την πόλεις λύσιν παντα περισσώτερον την αὐτόδιτον, οὐ δι-
πλήν την λύσιν.

εἰδή ἐγθεցις λακεδαιμονίους ποιοτάριθμα· οὐχ ἔξορδη
Εὐπόλιν συμμετρίοντας.) διμερής Καὶ τὴν αριθμούσι. τὸ
Μῆδον ἐν μέρος. τὸ ωροπόν δὲν ἡμέρας κομματάδες. Τοῦ ἐπε-
ρηφεντικού συμμετρίας συναντούσαντας ἐγθεցις ποιοτάριθμων τίνας ἔχονται
μητρικά μέρη. Οι τοίνυν πρότερον μέρος, ἀλιστεκτούσι την
αριθμούσιαν προσόμενα· μεταλλιπέτερος, οὐ πέτερος τὸν τέλο

A Hæc verò formare refutationis, hæd absimilis illi est,
quæ in oratione aduersus Leptinem post primam
periodum ponitur. Nec enim illud dici potest, quæ
admodum immunes suo dono spoliauit, ed quod
eos indignos diceret: sic etiam populum indignum
duxisse, in cuius potestate esset, donare sua cui vellet.
Hæc verò pugnauit omnia aduersus obiectionem de
Thebanis. Nam Orchomeni Platæarum & Tespi-
rum instauratione immixtui Thebanorum vires, ob-
iectionis illius est refutatio. Illud enim dici non po-
test, caput hoc implexione habere vulgarem, ac
non omni artificio refertam. Per eadē enim & The-
banorum potentiam destruit, & non fore ut Laco-
num opes augeantur, probat.

At hac ita esse mediushidius largiemur: sed per absurdum fuerit, contra quos ad Mantineam in acie stetimus, cum his facere societatem.) Hanc obiectionem sumit ab vtili, que turpitudinem & absurditatem ostenderet. Ex his enim petitur, & bipertita est. Nam una eius pars quantum dedecus secuturā sit eos iuuent quos oppugnarint: altera pars absurditatem, si Lacedæmonios oppugnare velint, quorum paulo ante socij fuerint, ostendit. Huius priorem partem, etiā soluit concessionē (nam & ipse factetur turpitudinem) translatione tamen vtitur: non penes eos qui nihil iusti agant, sed penes illos demum qui nihil iusti agere velint, esse turpitudinem, tacet autem id quod huic consequens erat, propter ea quid per se conspiciebatur. Quod huiusmodi fuerit: Sin etiam iniurijs sunt Lacedæmonij, minimè turpe erit id quod agetur. & hoc ad priorem partem. Transgredit autem ad alteram, soluit eam iusto, ast iusto vtili, iusto. Iniurijs sunt Lacedæmonij: per fictionem: Si tantum iniurij forent: esset id quidem absurdum, & tamen haud concedendum: & alio iusto, Sin Messenam oppugnabunt, necesse erit opem ferri Messeniis propter datum iuslrandum. Post hoc vtili: Neque est ex vtilitate Reipub. crescere Lacedæmonios. Deinde ab vtili decoro: Vtrum erit de centius ferendæ opis initium, hoc ne præsens, an cū in Messeniam irruperint? Tum enim propter verecundiam & metum facere videbimor, nunc propter iusticiam. Et sic nouam tibi in hac oratione præceptionem dedit, non tantum principalia capita esse implicanda, ut iustum & vtile, & possibile & iustum aut utile & possibile: sed & secundaria, ut in hac refutatione fecit. Nam & iusto & vtili soluit. Propter ea verò appendicem secundariæ partis adiecit obiectioni, quid prius ignominia refutari non poterat, si iuarent eos quibus cum bellum gessissent: altera verò pars infestationem suppeditabat personæ Lacedæmoniorum. Opus igitur ea fuit appendice, qua contra vniuersam nitit obiectionem vtilitatis videtur: quæ est, At præstat iuare Lacedæmonios potius, quam alios: ut per illos Oropus reipublicæ conservetur: quam obiectioni adiecit, ut refutationibus abundaret.

Sin Lacedæmoniorum inimicitias temerè suscipiemus: non habebimus qui nos in bello iuuent. Bi pertita est & hæc obiectio. Altera pars, Oropum recuperare nos oportet: altera, si eos qui eius rei adiutores erunt, alienabimus: quos habituri sumus socios? Priorem igitur partem concessione soluit. Illam autem, Lacedæmonios hostes habituri sumus, si Arcades recipiemus: translatione. Non eo modo vobis consului, neque vobis prius ista dixi ego,

fed illi, qui dum suadent, ut Lacedæmoniis communagamini, & Peloponnesos ad vos venientes repellatis, id machinantur, ut à vobis repudiati, de cætero ad Thebanos se se conferant. Suntur autem refutatio à iusto. Sequitur alia refutatio, Ne vos quidem eos iniurietis, si antea dixissent vobis, se recuperata salute fore injurios. Item tertia refutatio, Tametsi molestè ferunt Lacedæmonij, æquius tamen est, eos pro acceptis beneficiis gratias agere, quam nunc succeſſere, quod ab inferendis iniuriis prohibetur. Absoluto vili transit ad iustum, quod ei obſtabat. quapropter etiam ex obiectione id sumit, estque tripetitum, aliud erga rem publicam, aliud in Lacedæmonios, aliud aduersum Arcadas. Sed prima obiectione à iusto occurreret, accusans qualitatem vrbis, Sed perfida videbitur nostra civitas, ut quæ se alias cum Lacedæmoniis, alias cum Arcadibus coniungat. Similis autem hæc est antea posita obiectioni veram ut illic turpitudo, quæ ad utilitatem pertinet, exquireretur; ita hoc loco iustum tractatur. Sunt igitur ex dem obiectionum sententiae, sed non ex iisdem locis sumptæ sunt: cum altera ducatur ab vili, à iusto altera. Nam pro diversitate tractationis, etiam vim suam mutat oratio. Soluit autem per eversionem, quæ vicina est translationi. Deinde ab exemplo: etiam Thebanos à ciuitate esse conseruatos: & nunc Arcades eodem modo conseruari. Aliam item obiectionem commouet à iusti parte altera, quæ est in Lacedæmonios, sed pollicentur Lacedæmonij se recuperatores quæ iusta sint omnibus. Eleis Triphylianum* ab Arcadibus, Phliasis Tricaranum ab Arcadibus occupatum, nobis vero Oropum quo Thebani potiuntur, & hæc cognata est illi obiectioni de Oropo ex parte: sed illa sumpta erat ab vili, hæc vero à iusto, quam soluit ab vili: Lacedæmonios in priuatum suum cōmodum intentos, ista agere, ut Messenam possint in uadere: coniunctum tamen hoc cum iusto est. Nam cum animus sit iniustus, iniusta est etiam actio. Nullo igitur iure queri poterunt de iis, à quibus non iuuabuntur. Deinde rursus à iusto: hæc simulatè & dolosè prætexi à Lacedæmoniis, ut Messenam opprimant. Haec tenus unam partem obiectionis soluit. Altera de Oropo pars ita se habet: Esse quidem equum ut ad Oropum recuperandum sint adiutores Lacedæmonij, si minus iuent: alios non defuturos, qui cuncte iusticia ratione in habeant. Sequitur fictio, præstabilius esse, si omnino aliter fieri nequeat amitti Oropum, quam Peloponnesos à Lacedæmoniis subigi. Tertia obiectione à iusto, sumpta est ab Arcadum qualitate, quæ tertia iulti pars fuit: At multis nos Arcades in Thebanorum gratiam iniuriis affecterunt. Hoc soluit vili, primum ab Atheniensium moribus: alienum esse ab eorum humanitate, ut sint memores iniuriarum. Deinde per inuersionem maiore cum vehementia. Si tum, inquit, nos afflixerunt isti: qui eos denuò repellere volunt, nobis male facere instituunt. Nam quo Arcades in Thebanos officiosiores fuere: cō magis reprehendendi sunt, qui eos recipi vetuerunt, cum se prius ad nos cōculis sent. Præterea cogemur societatem iniri cum Thebanis, si Messenam inuaserint Lacedæmonij. Præstat igitur nos socios Thebanorum tueri, quam ipsis Thebanis fieri supplices. Postea Laconicarum iniuriarum eis commoneſſat, quod probet & significet

συγχωρίσαντες, αὐτοὶ καταδίκασμα, ὅτε ἐφ ἡμῖν ἡ θν τῷ πότερον. εἰ ταῦτα αἴσια γνωσθέντα, εἰ ἔτι δια
ἔπι μεσην λαζαδαρμόνιον, γλυκέσθαι Θηβαίων σύμμαχοι. ὥστε αἱρετώτερον τις συμμάχος Θηβαίων στὸν,
ἢ αὐτὸς διέλθει Θηβαίων. εἰ ταῦτα αἰδημάτων τῷ λακεδαμονίων ψευδημήσκων, καὶ κατασκούασσεν,

A non expedire, ut nimis crescere sint autem Lacedæmonij. Completa demum iusti parte, à iusto tamen occurrebat obiectio, quæ ad utile quidem referri potest, sed confirmationes à facultate sumit: At confitabimus Thebanos. hæc obiectio communis est: potest enim & à Demosthene opponi: At confirmabimus Lacedæmonios, propter hoc igitur communè obiectiōem non posuit, refutationē posuit his verbis: Deprimi enim possunt Thebani, etiamsi Lacedæmonios non exaggeterū, hoc est, licet neutrorū opes augere. & quod posuit dum quartū caput aūspicaretur, hoc est, idque perfectissimè tractauit. Inter hoc è tractatione occurrebat: Quid igitur, si non permisent vobis Thebani ut Ihespias, Platæas, Oīchomenum, & Coroneam instauratis? hanc obiectiōem soluens subiecit: Tametsi Thebani non iusticiæ causa volent instaurare Thespias: saltem verecundia retardati non prohibebunt. Deinde suadet, verba esse facienda, & rumorem in Græcia esse spargendum, Athenienses Bœotias vrbes instauratores, B vt ne Lacedæmonij Megalopolitis insidientur. Nam si Thebani viderint, vos omnibus oppressis perpetuū ferre opem: vrbiū instauratiōni minimè refragabuntur.

Dicunt autem qui æquissima dicere videtur.) Aliā ponit obiectiōem à iusto, mirabili artificio tractatam, tanquam acquiescat auditor, si modò à societate Thebanorum recedant Megalopolites, & le opē eis laturum pollicetur, nisi pilas sustulerint, ac ref.atio multò cit admirabilior. Cum enim non ignoraret, vt anima ressent Arcades: se ignorare timolat, nec patrocinari videatur: & fide digna est illa similitudinē. Quid enim ait? Nisi pilas sustulerint, cōstatabit eos iniqua velle: vt dū his auditor occupatus est; Demosthenes voti composuit. Quia petere societatem Arcades aut̄i alioqui non fuissent, nisi à Thebanis palā deficere constituisserent. Sed ad institutā primā orationē redeamus: At si viri illi se nobiscū coniungere volunt, æquum est, vt pilas, quib. sordus cum Thebanis initum, inscriptū habent, deiciantur. Illud autē de pilis apposuit, vt obiectiōem nanciceretur. Ait enim, non erēt̄as esse pilas. Postea modestiè, tanquam si comprobasset orationem auditor, & in eo iāp̄ esset, vt cōstater Atheniēs sūmū socij fierent Arcades, cum auctoritate differit, vt omnino bonum publicum spectare videatur. Sēcūdū vero eius velut in æquilibrio est posita: & dubitāter differit, quasi ignoret scilicet, qui sint Arcadū animi, quāquā non ignorat. Si enim, inquit, facere quæ æqua sunt, pacē, que seruare volent Lacedæmonij: bellum nō suscipiemus. Sin Arcades bellum fecerint, constabit eos iniuste agere. Deinde vñs est alternante sententia, quam fecit obiectiōem in peroratione: Sed formidabiles erunt Thebani, auctū iri Thebanorum potentiā, pilis sublati, & Arcadibus ab illorū societate remoti? Prior igitur refutatio à pari est, hæc autē à facultate, natura magis quām cōsilio, id quod lōgē plausibiliorē fecit refutationem. Quod superelt̄, euenterit est vñs, expedire vt recipiantur, vt ne suopte Marie conseruat Megalopolites, cum Thebanis se cōiugat̄: & vt, si ē Phocensi bello euaserint incolumes Thebani, sint infirmiores, cum eorum socij ad ciuitatē Atheniensem se contulerint.